

הנושא את האשה פרק שנים עשר כתובות קב.

עין משפט נר מצוה

א א מ"י פ"ג מהל'
אבות הל' יג ופ"ו
מהל' וזיה הל' ז טו"ע
א"ה סימן נא:
ב ב מ"י פ"א מהל'
צרכים ה"ו טו"ע
י"ד ס"י ע"ה טע"ף ד:
ז ג מ"י פ"ו מהל' מלה
ולו הלכ' א סמוג עשין
כ"ד טו"ע ח"מ ס"י קט
טע"ף ד:

תוספות ר"ד

כתיבה זו הלוהו אלא בינו
לבינו בלא דבר ועכשיו
בא להודות לו כך הוא
אם הורה לו בכח כמו
שהורה לו בפה ולא
אלימא הודאת כתיבתו
מהודאת פיו דכתי"ה הוא
כאלו הורה לו בפני
עדים דמי אבל לא אלימא
במ"ד ליה אחת עדי וק"ל
דר"ל ור"י הלכתא כר"י.
עין בערך ג"ב בס"ה:

תא שמע כתב כהן שאני חייב בו חייב ליתן לו חמש סלעים. השמא סלקא דעתין דהאי חייב משום שנתייב לו ונשתעבד ע"י השטר ולהכי זנו אינו פדוי ומשני שאני התם דמשועבד ליה מדאורייתא פירוש להכי יכול הכהן להתייב ע"י השטר שיש עליו קצת שעבוד אצל זמקום דליכא

שעבוד עלו מצי למשתעבד בשטר: **חייב** ליתן לו חמש סלעים. וכי האי גוונא מיירי דאי לאו הכי מאי קמ"ל דמיחייב:

כרור לו כהן. אפי' זמכירי כהונה מיירי דמסתמא

קנה זלל כתיבה כדמוכח שזלתי כל הגט (גיטין ג.) ומיהו לרין כתיבה דלא ליהדר ציה והוא מצי לשנויי שכתב לו משום דלא לימא ליה פרעמי הואיל וזשטר גמור מיירי:

אי הכי בנו אמאי אינו פדוי. כלומר הוה ליה למימר דליהו פדוי לכשיצא ליד כהן דנתי דקודם שצא לידו דינא הוא דלינו פדוי דהא

ליכא עליה אלא שעבוד צעלמא מ"מ כשיגיעו לידו אמאי אין פדוי פדוי וצבריתא משמע דלינו פדוי לגמרי: **אמאי אינו פדוי בדעו"א בו.**

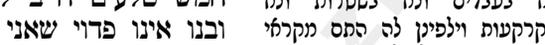
וא"ת עולא לית ליה דרבי יוחנן דאמר חייב דאליטריך ליה לפרושי טעמא משום שלא יאמרו פודין בשטרות ו"ל דאליטריך לפרושי הכי משום דמיירי בכל ענין אפילו כתב לו שאני חייב לו ה' סלעים לפדיון ואפי' לא כתב לו הכי סתמא

דמילתא לפדיון זנו הוא דקאמר ולעולם אית ליה דר' יוחנן. מ"ר: **בתנאי** ערב היוצא אחר חיתום שטרות. ולא חתם עלמנו היטב אלא ואני ערב צעלמא כעין שלמעלה והשתא משמע הכה דערב היוצא אחר חיתום שטרות מיחייב משום דחשיב כמודה שנעשה ערב בשעת מתן מעות וקשה לרבי דלא משמע הכי בן צוק פ"ב דגיטין (דף כה. וס) דאמרין התם צעי רמי זר חמא היו מוחזקין בצעלמא שהיא שלה וגט כתוב עליה והרי היא יוצאה מתחת ידו כו' מהו מי אמרין אקנוי אקניא ניהליה או דלמא כו' וצעי למיפשט רבא מערב היוצא אחר חיתום שטרות גובה מנכסים בני חורין אלמא דחייב משום דשיעבד נפשיה כשחתם עלמנו וזשטר הכי פשיט שפיר דהא האי שטרלא כשחתם צו הערב לאחר זמן כזר היה מסור למלוה והיחך נכסי הערב משועבדין צו זשטר צעין ספר מקנה אי לאו דאקנייה גיהליה מלוה והדר מסר ניהליה איכ' לא נרקי שיהא קנוי לערב ואומר רבי דלעולם מחמת הודאה מיחייב והכי פשט רבא דאי אמרת בשלמא צעלמא קני כה"ג משום הכי מיחשב הודאה דלמימא מילתא דשטר וצשיצא הודאה אלא אי אמרת צעלמא לא מיחייב כה"ג אס כן הכה נמי לא אלימא מילתא דהאי שטרלא ולא חשיב הודאה. מ"ר (ה):

אריבא דבן גנב כ"ע א פ"ג. פירוש רבי יוחנן לא מצי סבר כבן גנב ננס ומימה לר"י דהואיל וכן ננס פליג אדרבי יוחנן דלא חשיב ליה הודאה מנא ליה לרבי יוחנן דרבי ישמעאל סבירא ליה כותיה דהא בשלהי ז"ב (דף קע. וס) אמר רבי יוחנן גופיה חלוק היה רבי ישמעאל אף בחנוק ודלמא דוקא בחנוק הוא דפליגי דרבי ישמעאל סבר משעבד נפשיה וכן ננס סבר דחנוק לא משעבד נפשיה אצל כהודאה ל"פ כלל דמודה רבי ישמעאל דאינה הודאה ונראה לי דיש לדקדק מדקתני רישא ערב היוצא אחר חיתום שטרות ואי לא פליג רבי ישמעאל דהודאה לא הוה ליה למיתני הכי אלא הוה ליה למימר דערב שלא בשעת מתן מעות משעבד נפשיה אלא הא קמשמע לן דאפיה תמזי לומר דלא מיחייב משום דלא משעבד נפשיה והואיל ולא הוה בשעת מתן מעות מכל מקום מחמת הודאה מיחייב וכי תימא ומנן דבחנוק פליגי דלמא כה"ג דוקא פליגי יש לדקדק מדקאמר רבי ישמעאל למה והשיב לו הרי שהיה חונק ואם תמזי לומר דמודה רבי ישמעאל בחנוק דלא מיחייב א"כ היכי קאמר ליה למה לא יתחייב מטעם הודאה ומה השיבו הרי שהיה חונק אין הנדון דומה לראיה אלא ודאי בחנוק נמי פליגי והכי קאמר לו למה לא יתחייב משום דמעכשיו הוא דמשעבד נפשיה ושוב שמעתי מר' כדברי ור"ת מפרש כולה כוונתו דלא הודאה שלא היה חייב לו כלום מתחלה והא דקאמר חייב אני לך מנה בשטר היינו בשטר גמור שחתמו היטב שרואה להשתעבד ולהתייב לו מנה בשטר זה ובהא פליגי רבי יוחנן סבר אלימא מילתא דשטרלא לאקנוי ציה בשטר זה כמו שהודה צפני עדים ואין הדמיון טוב אלא אידי דנקט לעיל דאמר להו אתם עדי נקט נמי הכה כמ"ד להו אתם עדי דמי ואין לתמוה היכי משתעבד בשטר זה הא אין מטלטלין נקנין בשטר דיש לומר דהואיל וטרח למכתב שטרלא גמור ומשעבד נפשיה שרי אפילו צמירה צעלמא יש דברים שנקנים כדקאמר בעמון ועוד דשמעין ליה לרבי יוחנן צהוב (ז"מ דף מט.) הנותן מתנה מועטת לחבירו קנה אע"פ שלא הגיע לידו דגמור ומקני הכה נמי מתוך שטרלא ליתנס בשטר כה"ג גמור ומקנה ומסיק כתנאי ערב היוצא אחר חיתום שטרות וחתם עלמנו היטב אני פלוגי בן פלוגי ערב ומעכשיו הוא משתעבד ועכשיו אחי שפיר היא דגיטין (דף כה. וס) אצל לפי הקוטרס דמטעם הודאה לא כתב צו אלא ואני ערב ומסר לו השטר צפני עדים ופליגי בן גנב ורבי ישמעאל אי הוה הודאה אי לאו ואם תאמר אמאי לא הוה שיעבוד צוה השטר כעדי מסירה ו"ל דלא חשיב האי שטר לשמעבדי ציה כיון שאין כתוב צו שם הערב אלא כתיבמו דכיון שאין מוכיח מכתבימו שהוא מסרו לא מצי לאישמעבדי ציה וא"ת אמאי נקט אחר חיתום שטרות ה"ה קודם חיתום דהוה מיפלגי ו"ל דלהכי נקט אחר חיתום דקודם חיתום אין רגילות לכתוב לשון גרוע אצל לאחר חיתום רגילות הוא לכתוב לשון גרוע בשטר משום שהלוואה כבר נעשת ולפי ר"ת דמיירי בשטר גמור ליכא למימר דהא דנקט לאחר חיתום משום דקודם חיתום גבי ל"ע אפי' שלא בשעת מתן מעות דהא בן גנב כריש לקיש ולדידיה לא מצי לאישמעבדי בשטרלא אלא להכי נקט לאחר חיתום דלא מוכחא מילתא דלאחר חיתום אלא קודם חיתום מוכח מילתא דקודם מתן מעות הוא ובהא מודה בן גנב דמשמעבד אצל לאחר חיתום פליג דמוכחא מילתא דלאחר מתן מעות הוא דאי קודם מתן מעות הוה להו לאקדומי לחיתום אלא לא יכלו להקדימו וכ"ת משום הא ליכא הוכחה דלהכי לא הקדימו לחיתום דלא ליגזי ממשעבדי שהרי (ו) אי הוה קודם מתן מעות הוה ליה לפרושי אי נמי למיכתב הערבות בלא וא"ו דהיכא דלא כתב וא"ו לא קיימי העדים עליה אלא מלתא צפני נפשה הוא דמסיק צ"ב (דף קע. וס) (ו) וקשה לפי ר"ת הואיל ומוקי להאי כתיבת ערבות שהוא שטר גמור להתייב צו כשמוסר לו צפני עדים מההיא טעמא שמחוייב שום דבר יתחייב לו שיעבוד נכסים נמי ע"י עדי מסירה כמו אס ליה ממנו דעדי מסירה מפקי ליה לקלא כדמוכח בכמה דוכתי ור"ת הביא ראיה לדבריו מירושלמי דרבי יוחנן וריש לקיש אמרי כה"ג שלא נתחייב לו קודם לכן דפריך כמה נתחייב זה לזון את צת אשתו לא כן אמר רבי יוחנן ורשב"ל הכותב שטר חוב לחבירו בחוקת שהוא חייב ונמצא שאינו חייב אינו חייב לו כלום ואף על פי שלפי הירושלמי קשה דרבי יוחנן אדרבי יוחנן אין לחוש דכמה דוכתי פליג אגמרא שלנו:

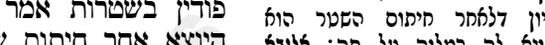
לא צשטרי פסיקא. החתן והכלה פוסקין תנאים צשיניהם צשני עדים והעדים חותמים עדות גמורה. וא"ת א"כ מאי למימרא דאליטריך כגון דליכא קנין אלא דברים ואשמעין כדרב גידל דלא צעי קנין: **לצר לו כהן.** שלא יתנונו לכהן אחר: אי הכי. דטעמא משום

שיעבודא דאורייתא הוא והוה ליה כמעיל עדים וחומתא אמאי אין צנו פדוי: **שמא יאמרו פודין.** אין הצכור צשטרי חוב שיש לו על אחר ומסרו לכהן צפדינו דאמי למימר מה לי האי שטרלא ומה לי האי שטרלא ואין מנן צמסכת כצכרות (אין פודין לא צעצדים ולא צשטרות ולא צקרקעות וילפינן לה התם מקראי צפרק יש צכור לנחלה: **לאחר חיתום שטרות.** תחת חתימת העדים כתוב פלוגי ערב והוא מודה דצבר: **גובה מנכסים בני חורין.** המלוה מן הערב ולא מנכסים משועבדים כיון דלאחר חיתום השטר הוא הוה לא כמלוה על פה: **אליצא דבן ננס כולי עלמא לא פליגי.** כלומר צהא פדוי קאמרת דר' יוחנן כרבי ישמעאל ולא כבן גנב דמודה רבי יוחנן דלכן ננס פטור דהשתא ומה ערב דשיעבודא דאורייתא הוא דכתיב (י) ארכי אערבנו (בראשית מג) כי ליכא עדים פטור כ"ש כה"ג:

הגהות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה כתיבא דר"ה ע"ה ד"ה אליצא: (ד) שם ד"ה אליצא. וקשה לפי הקונטרס האלף ומוקי לה לאחי:

מוסף רש"י

בשטרי פסיקתא. התנאים צשיניהם וממון צפוסקין זה זה (קדושין טו.) הן הן הדברים הנקנין באמירה. זלל קנין. שהקדושין הן גמר הדבר. דבהיא הנהא דקא מתחמי אהדי גמור ומקני (סס.) כתב לכהן שאני חייב לך חמש סלעים. משום פדיון זנו (כצורות (א) גזירה שמא יאמרו פודין בשטרות. אפילו אין טענין כלום, אי נמי צשטר שיש לו על חבירו (סס.) ערב היוצא אחר חיתום שטרות. לאחר שחתם השטר כתב הערב כתב ידו ואני ערב (גיטין כה.) גובה. המלוה ממנו. מנכסים בני חורין. אצל לא משעבדי כיון דליכא שטר צעדים ליה ליה קלא ויהו ליה כמלוה על פה (סס.) כיון דלא חתימי עדים על הערבות, והוא הדין לערב בלא שטר אחר מתן מעות (רשב"ם ב"ב קעה.)

כרבי ישמעאל וריש לקיש דאמר כבן גנב ננס אליבא דבן גנב לא פליגי